

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.005.01.2018
P/18/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/080 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w latach 2015 – 2018	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontrolerzy	Mariusz Lenkiewicz – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/33/2018 z 9 marca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)	
Jednostka kontrolowana	Lokalna Grupa Działania „Puszcza Białowieska” w Hajnówce ¹ , ul. Parkowa 3, 17-200 Hajnówka (dalej: „LGD” lub „Stowarzyszenie”)	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Eugeniusz Kowalski – Prezes Stowarzyszenia ²	(dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Stowarzyszenia polegające na rozdysponowywaniu środków finansowych przeznaczonych na wdrażanie inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014 – 2020⁴.

Stowarzyszenie zgodnie z harmonogramem prowadziło nabory wniosków o udzielenie wsparcia operacjom realizującym cele Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (dalej: „LSR” lub „Strategia Rozwoju”) w ramach PROW 2014 – 2020, prawidłowo wybierając do dofinansowania operacje spełniające kryteria formalne oraz oceniając je zgodnie z lokalnymi kryteriami wyboru oraz procedurami oceny wniosków i wyboru operacji. W efekcie na 31 marca 2018 r. Zarząd Województwa Podlaskiego z wnioskodawcami wybranymi przez LGD podpisał 22 umowy na kwotę 1.753,1 tys. zł z planowanych do wydatkowania do 2023 roku 5.000,0 tys. zł. Realizacja tych umów stwarza możliwość osiągnięcia poziomu dwóch z trzech wskaźników produktu zaplanowanych na lata 2016 – 2018.

Do postępów we wdrażaniu LSR przyczyniło się prawidłowo zorganizowane i wyposażone biuro Stowarzyszenia, w którym zatrudnieni pracownicy o odpowiednich kwalifikacjach świadczyli bezpłatne doradztwo w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania.

Stwierdzone nieprawidłowości, ze względu na ich charakter i skalę, nie miały wpływu na ocenę działalności Stowarzyszenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie do realizacji inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014-2020

Opis stanu faktycznego

1.1. 17 maja 2016 r. – po wybraniu do dofinansowania⁵ opracowanej przez LGD Strategii Rozwoju – Stowarzyszenie zawarło z Województwem Podlaskim umowę o warunkach i sposobie realizacji LSR (dalej: „umowa ramowa”). Określono w niej, że realizacja tej strategii w ramach PROW⁶, odbywać się będzie od 2016 roku do 2023 roku na terenie

¹ Stowarzyszenie zarejestrowano 12 kwietnia 2006 r.

² Pełniący funkcję Prezesa Stowarzyszenia od 2013 roku.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

⁵ 27 kwietnia 2016 r. przedstawiona przez Stowarzyszenie LSR została oceniona – na mocy uchwały 132/1617/2016 Zarządu Województwa Podlaskiego – na 223 punkty i wskazana do realizacji bez konieczności zmiany LSR.

⁶ LSR Stowarzyszenia przewidywała wielofunduszowy charakter realizacji Strategii. Finansowanie operacji ze środków PROW (5.000,0 tys. zł) stanowiło 24% wartości umowy ramowej. Pozostała część (76%) pochodziła ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (9.245,4 tys. zł, tj. 44%) i Europejskiego Funduszu Społecznego (6.770,5 tys. zł, tj. 32%). Wysokość środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGD ustalono na 2.850,0 tys. zł, finansowanych w całości z Europejskiego Funduszu Społecznego – funduszu wiodącego.

11 gmin z powiatów hajnowskiego i bielskiego, zamieszkałych przez 38,5 tys. mieszkańców. Wsparcie operacji ustalono na 5.000 tys. zł⁷. Załącznikami do umowy ramowej były m.in.: LSR, harmonogram naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji, procedury wyboru i oceny operacji, regulamin organu decyzyjnego⁸ LGD, opisy stanowisk wraz z zakresami odpowiedzialności pracowników biura LGD oraz plany szkoleń członków Rady i biura LGD. (dowód: akta kontroli str. 3-26)

Umowa ramowa aneksowana była trzykrotnie. W jednym przypadku⁹ zmiana umowy zainicjowana została przez Zarząd Województwa Podlaskiego. Dotyczyła ona m.in. zagadnień organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem biura, obowiązków informacyjnych, przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej przez Stowarzyszenie oraz wskaźników produktu. W pozostałych dwóch przypadkach – z inicjatywy Stowarzyszenia – dokonywano zmian w LSR, aby dostosować jej zapisy do wytycznych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej: „MRiRW”), zgodnie z obowiązkiem wynikającym z § 5 ust. 1 pkt 28 umowy ramowej. Zmiany te dokonywane były zgodnie z § 10 umowy ramowej, tj. nie wpłynęły na zmianę celów ogólnych lub obszaru objętego LSR, niedotrzymanie zobowiązań określonych w umowie lub zmniejszenie liczby punktów otrzymanych przez LGD w poszczególnych kryteriach w ramach oceny LSR. (dowód: akta kontroli str. 10-40)

1.2. Biuro Stowarzyszenia zorganizowano 19 marca 2007 r. Jego pomieszczenia – zgodnie z wymogami określonymi w § 5 ust. 1 pkt 2 umowy ramowej – wyposażono w telefon oraz w sprzęt biurowy i komputerowy z dostępem do sieci Internet. 20 marca 2017 r., uchwałą Zarządu Stowarzyszenia, wprowadzono regulamin biura LGD, w którym określono m.in. podstawowe obowiązki pracowników biura oraz zasady organizacyjne, w tym dotyczące świadczenia przez pracowników usług doradczych.

Ogłędziny budynku i otoczenia biura LGD wykazały, że znajdujący się przez budynkiem podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich był w złym stanie technicznym (nierówna powierzchnia podjazdu). Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że: „(...) *dotychczas osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich nie były potencjalnymi beneficjentami LGD*”. Dodał, że: „(...) *w najbliższym czasie planowany jest remont podjazdu oraz schodów wejściowych do budynku*”. (dowód: akta kontroli str. 41-43, 154-161)

1.3. Informację o godzinach pracy biura¹⁰ umieszczono na drzwiach wejściowych do siedziby LGD. Analiza kart pracy pracowników¹¹ Stowarzyszenia wykazała, że LGD zapewniła obecność przynajmniej jednego pracownika (lub przedstawiciela zarządu Stowarzyszenia) w godzinach pracy biura, co było zgodne z § 5 ust. 1 pkt 4 umowy ramowej. (dowód: akta kontroli str. 41-43, 368-370)

1.4. W LGD zatrudniono pracowników o kwalifikacjach odpowiadających opisom stanowiskowym, wskazanym w załączniku nr 6 do umowy ramowej. W latach 2016 – 2018 (do 30 kwietnia 2018 r.) w LGD zatrudnionych było od czterech do pięciu pracowników (w tym kierownik biura, będący jednocześnie prezesem zarządu Stowarzyszenia). Jeden pracownik biura był bezpośrednio odpowiedzialny za obsługę potencjalnych beneficjentów oraz organizację i wspieranie prac organu decyzyjnego Stowarzyszenia w zakresie oceny i wyboru operacji w ramach PROW¹². (dowód: akta kontroli str. 45-52)

W latach 2016 – 2018 LGD zapewniła członkom organu decyzyjnego oraz pracownikom biura po pięć szkoleń dotyczących: zasad wdrażania LSR, zasad przyznawania pomocy finansowej, metodyki oceny operacji pod względem zgodności z LSR i lokalnymi kryteriami wyboru oraz zasad ewaluacji i monitoringu LSR, zgodnie z przyjętym planem szkoleń, stanowiącym załącznik nr 9 do umowy ramowej. (dowód: akta kontroli str. 60-61)

⁷ W tym 3.181,5 tys. zł (63,6%) ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i 1.818,5 tys. zł (36,3%) z budżetu państwa.

⁸ Rady Stowarzyszenia.

⁹ Aneks z 9 czerwca 2017 r.

¹⁰ Od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰.

¹¹ Za pierwsze sześć miesięcy 2017 roku.

¹² Oprócz ww. pracownika, w biurze LGD zatrudniony był dyrektor biura – będący jednocześnie koordynatorem do spraw Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, koordynator do spraw Europejskiego Funduszu Społecznego, specjalista do spraw księgowości i plac oraz młodszy specjalista do spraw realizacji zadań z zakresu funkcjonowania LGD.

1.5. Nie stwierdzono przypadków świadczenia przez pracowników biura LGD odpłatnego doradztwa dotyczącego przygotowania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność na operacje realizujące cele LSR. Analiza dziesięciu wnioskodawców, którym pracownicy biura LGD świadczyli w 2017 roku doradztwo wykazała, że nie dokonywali oni wpłat na rachunki bankowe Stowarzyszenia. (dowód: akta kontroli str. 62)

1.6. Wykonywane przez pracowników biura LGD usługi doradcze odnotowywano w ewidencji, wyodrębnionej na poszczególnych pracowników udzielających doradztwa oraz formy kontaktu (osobiście lub telefonicznie). W ewidencji doradztwa odnotowywano m.in.: nazwę podmiotu, datę udzielonego doradztwa, przedmiot doradztwa, numer naboru wniosków oraz informację o umowie z beneficjentem, co było zgodne z § 5 ust. 1 pkt 5 – 6 umowy ramowej oraz § 2 ust. 9 regulaminu usług doradczych¹³. W 2017 roku¹⁴ pracownicy LGD udzielili porad 32 potencjalnym beneficjentom.

W latach 2016 – 2018 pracownicy biura LGD udzielili również 71 usług informacyjnych (niebędących usługami doradczymi świadczonymi w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy) osobom zgłaszającym się do biura LGD, które odnotowywano w odrębnej ewidencji. (dowód: akta kontroli str. 10-26, 63-73)

1.7. Analiza skuteczności doradztwa świadczonego w 2017 roku przez pracowników biura LGD w zakresie przygotowania przez potencjalnych beneficjentów wniosków o przyznanie pomocy wykazała, że podczas wszystkich trzech naborów ogłoszonych w ramach PROW do 31 marca 2018 r. 29 z 32 (91%) podmiotów korzystających z doradztwa złożyło wnioski o pomoc – 26 z nich (90%) zostało wybranych do dofinansowania. Podczas tych naborów nie było przypadków odrzucenia wniosków złożonych przez osoby korzystające z doradztwa z przyczyn formalnych. Skuteczność świadczonego doradztwa była wyższa od limitów określonych w § 11 regulaminu biura LGD, wynoszących odpowiednio 80% i 70%. Nie było zatem konieczności zastosowania działań naprawczych w tym zakresie.

Ponadto, zgodnie z § 11 regulaminu biura LGD, potencjalny beneficjent, któremu udzielono usługi doradztwa miał prawo wypełnienia ankiety¹⁵ badającej jakość i ocenę doradztwa m.in. pod względem kompleksowości i dostępności usługi, czasu oczekiwania oraz kompetencji personelu. Ankiety te – w cyklu półrocznym – były przez pracowników biura poddawane analizom, których wyniki wskazywały na wysoką ocenę doradztwa (średnia ocena – 4,9, w skali od 1 do 5 pkt) wśród potencjalnych beneficjentów.

(dowód: akta kontroli str. 63, 74-76, 154-161)

1.8. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 27 umowy ramowej, Stowarzyszenie opracowywało harmonogramy realizacji planu komunikacji, które przedkładało Zarządowi Województwa Podlaskiego w wymaganych terminach. W latach 2016 – 2018 trzykrotnie poddawano je zmianom, które spowodowane były przyjętymi wcześniej zmianami w planie komunikacji stanowiącym załącznik nr 5 do LSR. Harmonogramy, wraz ze zmianami, były na bieżąco publikowane na stronie internetowej LGD. (dowód: akta kontroli str. 88-98)

1.9. LGD rozpowszechniała informacje o zasadach przyznawania pomocy na realizację operacji w ramach LSR, wykonując obowiązek wynikający z § 5 ust. 1 pkt 8 umowy ramowej oraz realizowała plan komunikacji poprzez m.in. prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych na rzecz potencjalnych beneficjentów, prowadzenie szkoleń oraz warsztatów na temat zasad aplikowania o dofinansowanie w ramach PROW, prowadzenie strony internetowej, na której zamieszczano informacje dotyczące inicjatyw prowadzonych przez LGD oraz działania doradcze i promocyjne (poprzez organizację punktów informacyjno-konsultacyjnych lub zamieszczanie informacji na tablicach informacyjnych w siedzibach instytucji publicznych). Tym samym na 31 grudnia 2017 r. Stowarzyszenie realizowało trzy z pięciu działań założonych w planie komunikacji. Poziom realizacji określonych dla nich poszczególnych wskaźników produktu: wynosił od 22% do 124% wartości docelowej

¹³ Regulamin przyjęto uchwałą zarządu Stowarzyszenia z 22 września 2016 r.

¹⁴ W 2016 roku i 2018 roku nie prowadzono usług doradczych, ponieważ nie było wówczas ogłaszanych przez Stowarzyszenie naborów wniosków – prowadzono usługi informujące.

¹⁵ Ankieta stanowiła załącznik nr 3 do Regulaminu usług doradczych LGD.

przewidzianej do osiągnięcia w latach 2016 – 2023¹⁶. Pozostałe dwa działania komunikacyjne, tj. badanie efektywności i kampania informacyjna poświęcona efektom wdrażania LSR, przewidziane są do realizacji odpowiednio w 2018 i 2022 roku. Stowarzyszenie po każdym zrealizowanym działaniu przewidzianym w planie komunikacji prowadziło – w ramach ewaluacji wewnętrznej – badania ankietowe dotyczące poziomu zadowolenia uczestników. Ankiety te wskazywały na bardzo dobry poziom organizacji działań, przygotowania osób przeprowadzających szkolenia i opracowywanych materiałów szkoleniowych.

LGD 2 lutego 2018 r. w ramach ewaluacji wewnętrznej LSR zorganizowała warsztat refleksyjny dla 14¹⁷ osób związanych ze Stowarzyszeniem, którego ustalenia zamieszczone w sprawozdaniu z realizacji LSR za 2017 rok wskazywały m.in. na: konieczność systematycznego monitorowania realizacji i aktualizowania LSR z uwagi na wpływ czynników zewnętrznych odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wagę realizacji planu komunikacji w celu stałego podnoszenia jakości składanych wniosków o pomoc. (dowód: akta kontroli str. 88-128)

1.10. Informacja zwrotna dotycząca prowadzonych działań komunikacyjnych pochodziła z ankiet uzupełnianych przez potencjalnych beneficjentów po poradach udzielanych im przez pracowników LGD oraz po przeprowadzonych działaniach w ramach planu komunikacji, co szerzej opisane zostało w pkt 1.7 i 1.9 wystąpienia pokontrolnego. Ewaluacja zewnętrzna – jak wyjaśnił Prezes LGD – przeprowadzona zostanie „(...) zgodnie z planem komunikacji i umową na koszty bieżące do końca 2018 roku i będzie miała na celu uzyskanie wiarygodnej informacji zwrotnej dotyczącej prowadzonych działań komunikacyjnych i jakości pomocy świadczonej przez LGD potencjalnym beneficjentom”. Dodał, że w ramach ewaluacji zewnętrznej planowane jest przeprowadzenie spotkań konsultacyjnych, badań ankietowych, wywiadów oraz analiza dokumentów strategicznych LGD i prowadzonego doradztwa, a ostateczne wnioski przedstawione zostaną w formie raportu ewaluacyjnego, na podstawie którego zostanie zaktualizowana Strategia Rozwoju.

(dowód: akta kontroli str. 74-76, 88-98, 360-361, 388-394)

1.11. Stowarzyszenie poprzez informacje zawarte na własnej stronie internetowej oraz szkolenia i spotkania (m.in. ze społecznością lokalną podczas realizacji działań w ramach planu komunikacji, organizowania punktów informacyjno-konsultacyjnych i cyklicznej imprezy „Piknik z LGD”), organizowane z mieszkańcami zamieszkującymi teren LGD, informowało o istnieniu Stowarzyszenia, realizowanych zadaniach i możliwości uzyskania członkostwa. Według stanu na 31 marca 2018 r. LGD liczyła 92 członków. Tryb przyjmowania nowych członków Stowarzyszenia uregulowany został w § 21 jego statutu, zgodnie z którym nabycie i utrata członkostwa następowały w drodze uchwały zarządu LGD. Po podpisaniu przez Stowarzyszenie umowy ramowej (do 31 marca 2018 r.), uchwałami zarządu Stowarzyszenia do LGD przyjętych zostało siedmiu nowych członków, w terminie do dziewięciu dni od złożenia deklaracji przystąpienia do Stowarzyszenia. 40 członków utraciło zaś członkostwo z uwagi na rezygnację lub nieopłacanie składek członkowskich, określonych w statucie LGD.

W latach 2015 – 2018 Stowarzyszenie nie prowadziło tzw. „badań rozpoznawalności”. Jak wyjaśnił Prezes LGD, takie badanie planowane jest w ramach ewaluacji zewnętrznej, przewidzianej na 2018 rok. (dowód: akta kontroli str. 44, 88-98, 142-146, 360-361)

1.12. Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności¹⁸, Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia dysponowało swobodą w zakresie wyboru członków Rady LGD. Kompetencja ta nie została ograniczona procedurami wewnętrznymi. Rada Stowarzyszenia w całym okresie objętym kontrolą liczyła

¹⁶ W przypadku realizowanych przez LGD narzędzi komunikacyjnych, tj. komunikaty na stronach internetowych i portalach społecznościowych, czy odwiedzin strony internetowej LGD – wskaźniki produktu odnosiły się do każdego roku wdrażania LSR i wyniosły od 58% do 250% wskaźników zaplanowanych na lata 2016-2017.

¹⁷ W tym: ośmiu członków Rady, czterech członków zarządu Stowarzyszenia oraz po jednym przedstawicielu Komisji Rewizyjnej LGD i pracowników biura LGD.

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 140. Ustawa zwana dalej „ustawą o RLKS”.

15 członków, z których siedmiu wybrano w latach 2016 – 2018. Zmiany spowodowane były potrzebą zmniejszenia liczby członków Rady należących do tzw. „władzy publicznej”¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 44, 119-140, 142-170)

1.13. Każdy pracownik biura LGD podpisał oświadczenie o nieświadczeniu odpłatnego doradztwa dla podmiotów ubiegających się o wsparcie w ramach LSR oraz w ramach innych lokalnych strategii rozwoju. Prezes Zarządu LGD oświadczył ponadto, że pracownicy zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych (m.in. Administrator Bezpieczeństwa Informacji) również nie świadczą odpłatnych usług doradczych w ww. zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 171-178)

1.14. Stowarzyszenie, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 2 lit. c umowy ramowej, zagwarantowało bezpieczne przechowywanie dokumentacji związanej z wyborem operacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych²⁰. Przechowywano ją w szafach zamykanych na klucz, a biuro LGD wyposażono w system alarmowy i gaśnicę. W Stowarzyszeniu 22 września 2016 r. wprowadzono procedury (Politykę Bezpieczeństwa Ochrony Danych Osobowych oraz Instrukcję Zarządzania Systemem Informatycznym) opisujące sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ich ochronę, stosownie do art. 36 ust. 2 uodo, które odpowiadały dodatkowo wymogom wskazanym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych²¹.

W Stowarzyszeniu 2 listopada 2016 r. powołano Administratora Bezpieczeństwa Informacji, co zgłoszono Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych (dalej: „GIODO”) w terminie przewidzianym art. 46b ust. 1 uodo. Administrator zapewnił przeszkolenie pracowników biura oraz członków Zarządu i Rady z przepisów o ochronie danych osobowych, prowadził rejestr zbiorów danych osobowych przetwarzanych w LGD oraz dokonał sprawdzenia zgodności przetwarzania danych osobowych z uodo. Wszyscy pracownicy biura oraz członkowie organów Stowarzyszenia posiadali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, które były rejestrowane w ewidencji, co było zgodne z art. 37 i 39 ust. 1 uodo. Ponadto, zgodnie z art. 40 uodo, GIODO zgłoszono zbiór danych osobowych „Beneficjenci programów EFS i PROW” przetwarzanych w Stowarzyszeniu.

W odniesieniu do wdrożenia RODO²² Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że procedury w tym zakresie (m.in. klauzule ochrony danych związane z zatrudnieniem, umowy powierzenia przetworzenia danych) są na bieżąco przygotowane przy współpracy z Administratorem Bezpieczeństwa Informacji, a wkrótce odbędzie się szkolenie w celu zapoznania z nowymi przepisami pracowników biura oraz członków Zarządu i Rady Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 179-233, 360-361)

1.15. Dokumenty związane z wyborem operacji przechowywane były wyłącznie w siedzibie LGD. Od momentu podpisania umowy ramowej nie nastąpiła zmiana miejsca ich przechowywania.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 179-233)

1.16. LGD współpracowała z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich (dalej: „KSOW”) poprzez uczestniczenie w konferencjach tematycznych dotyczących spraw związanych z przygotowaniem i wdrożeniem LSR, spotkaniach informacyjno-szkoleniowych, podczas których omawiano m.in. proces opracowywania wzorów dokumentacji związanej z procedurami oceny i wyboru operacji do dofinansowania oraz wyjazdach studyjnych,

¹⁹ Pojęcie „władzy publicznej” w rozumieniu art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Urz. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r., str. 320, ze zm.). Rozporządzenie dalej zwane „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

²⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 922, ze zm. Ustawa zwana dalej „uodo”.

²¹ Dz. U. Nr 100, poz. 1024. Rozporządzenie zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie przetwarzania danych”.

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, s. 1.

mających na celu zapoznanie z dobrymi praktykami. W latach 2015 – 2018 nie współpracowano natomiast bezpośrednio z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej „ARiMR”). KSOW i ARiMR nie zwracały się do Stowarzyszenia z żądaniem udostępnienia informacji dotyczących LSR bądź funkcjonowania LGD.

(dowód: akta kontroli str. 234, 360-361)

1.17. Prezes Zarządu LGD, będący członkiem Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER, działającej przy Grupie Roboczej ds. KSOW – wśród korzyści dla LGD wynikających z funkcjonowania tej grupy wskazał, że LGD ma dzięki temu możliwość: [1] wpływania na kształt konsultowanych aktów prawnych w formie zgłaszanych indywidualnych uwag do projektów lub zbiorczych uwag formułowanych w ramach Podlaskiej Sieci LGD, [2] korzystania z udziału w konferencjach tematycznych na szczeblu krajowym i międzynarodowym oraz [3] sygnalizowania problemów związanych z wdrażaniem LSR, które następnie są przedstawiane na posiedzeniach grupy wszystkim instytucjom związanym z wdrażaniem RLKS (tj. MRiRW, ARiMR, itp.).

(dowód: akta kontroli str. 360-361)

1.18. Ze sprawozdania z realizacji LSR za 2017 rok LGD oraz z wyjaśnień Prezesa LGD wynika, że główne bariery w realizacji zadań związanych z wdrażaniem działania LEADER to:

- nadmierne zbiurokratyzowanie działania LEADER, co skutkuje koniecznością zaangażowania przez LGD przeważającej części swojego potencjału na realizację mało istotnych działań, w zasadzie niemających wpływu na efektywne wdrażanie LSR oraz realizację naborów i operacji przez beneficjentów,
- niespójność i nieprecyzyjność zapisów w szeroko rozumianych przepisach prawnych (ustawy, rozporządzenia, wytyczne, szczególnie pytania i odpowiedzi), np. w kontekście definicji grupy interesu oraz rozbieżnych ich interpretacji ze strony MRiRW, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego²³ i LGD,
- brak możliwości (lub jej ograniczania poprzez długie okresy zatwierdzania zmian w LSR lub procedurach wewnętrznych) dynamicznej aktualizacji LSR w odniesieniu do często zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych,
- nazbyt sztywne ramy realizacji LSR np.: poprzez bezwzględną konieczność utrzymania wysokości limitu środków w danym naborze, mimo tego że operacje niemiszczące się w limicie realizują cele LSR i jeszcze nieosiągnięte wskaźniki oraz zakaz zmiany treści wzorów pism zamieszczonych w procedurach, mimo zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych (nawet jeżeli taka zmiana dotyczyłaby usuwania oczywistych omyłek, logicznego przeformułowania zapisów, dodawania ważnych informacji),
- niekorzystny wpływ warunków realizacji pierwszego etapu PROW na lata 2016 – 2018 i częstych zmian wytycznych MRiRW na kumulację liczby składanych przez LGD wniosków do UMWP, co skutkowało długim okresem ich weryfikacji ze strony UMWP.

(dowód: akta kontroli str. 119-140, 360-361)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie LGD do realizacji inicjatywy LEADER w ramach PROW 2014 – 2020. Stowarzyszenie zgodnie z umową ramową zorganizowało i wyposażało swoje biuro, a zatrudnieni w nim pracownicy świadczyli bezpłatne doradztwo w zakresie możliwości uzyskania dofinansowania. LGD zgodnie z harmonogramem realizowała plan komunikacji, a w regulacjach wewnętrznych nie ograniczyła swobodnego i niedyskryminującego dostępu do członkostwa w LGD oraz swobody w zakresie wyboru składu Rady Stowarzyszenia.

2. Przestrzeżenie postanowień umowy ramowej

Opis stanu
faktycznego

Stowarzyszenie przekazało Zarządowi Województwa Podlaskiego roczne sprawozdania z realizacji Strategii Rozwoju, zgodnie z terminami określonymi przez Zarząd Województwa Podlaskiego na podstawie § 5 ust. 1 pkt 23 lit. c) umowy ramowej, tj. 31 października

²³ Dalej zwany „UMWP”.

2017 r. za 2016 rok oraz 28 lutego 2018 r. za 2017 rok. Zarząd Województwa Podlaskiego w związku z przekazanymi sprawozdaniami zalecił m.in. poprawienie kwot i błędnych nazw. Uwagi te zostały wykonane przez Stowarzyszenie, co znalazło odzwierciedlenie w korektach sprawozdań sporządzonych odpowiednio 13 grudnia 2017 r. i 11 kwietnia 2018 r.²⁴ (dowód: akta kontroli str. 10-26, 99-141)

2.1. Do 31 marca 2018 r. Stowarzyszenie ogłosiło trzy nabory wniosków o udzielenie wsparcia operacjom realizującym cele LSR w ramach PROW, w których beneficjenci złożyli 31 wniosków o dofinansowanie, z których 28 wybrano do dofinansowania, a 23 z nich mieściło się w limicie środków. (dowód: akta kontroli str. 250-265, 358-359, 384-385)

Analiza dwóch (z trzech) przeprowadzonych przez Stowarzyszenie naborów (1/2017 na prowadzenie działalności gospodarczej i 2/2017 na rozwój działalności gospodarczej), w których beneficjenci złożyli odpowiednio osiem i pięć wniosków o dofinansowanie wykazała, że poza przypadkami stwierdzonymi w trakcie kontroli systemowej, przeprowadzonej w 2018 roku przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego (co szerzej opisane zostało w pkt 3.5 wystąpienia pokontrolnego):

- postępowania w sprawie wyboru operacji realizujących cele LSR przeprowadzono zgodnie z art. 19 i 21-23 ustawy RLKS;
- wyboru operacji dokonywano zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 2 ustawy RLKS²⁵, stosując procedury określone w LSR, zapewniające bezstronność członków Rady (poprzez składanie deklaracji bezstronności) oraz lokalne kryteria wyboru; zachowano również skład Rady zgodny z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz parytet określony w art. 34 ust. 3 lit. b tego rozporządzenia;
- wyboru operacji dokonywano zgodnie z wymogami § 5 ust. 1 pkt 10–11 umowy ramowej LGD, poprzez stosowanie do oceny i wyboru operacji: procedur wyboru i oceny operacji w ramach LSR, kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów, regulaminu organu decyzyjnego oraz przy zastosowaniu wytycznych MRiRW nr 2/1/2016²⁶, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 250-314, 384-385)

2.2.1. We wszystkich trzech zakończonych naborach do Stowarzyszenia wpłynęło pięć²⁸ protestów, które LGD przekazała do Zarządu Województwa Podlaskiego w terminie wskazanym w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020²⁹.

Analiza dwóch protestów (zgłoszonych w naborach wybranych do kontroli) wykazała, że: [1] w jednym przypadku Rada Stowarzyszenia uznała protest i podjęła decyzję o zmianie punktacji z 38 do 40,4 pkt w ramach tzw. „autokontroli”, co skutkowało wybraniem tego wniosku do dofinansowania; [2] w kolejnym przypadku, Rada nie uznała protestu, który następnie został uwzględniony przez Zarząd Województwa Podlaskiego i podlegał ponownej ocenie Rady LGD oraz ponownie nie został uwzględniony przez organ decyzyjny LGD (wnioskodawca nie złożył skargi do sądu administracyjnego).

(dowód: akta kontroli str. 315-357, 383, 384-385)

²⁴ Do dnia zakończenia kontroli sprawozdanie z LSR za 2017 rok nie zostało zaakceptowane przez UMWP.

²⁵ Wsparcie nie przysługuje, jeśli podczas dokonywania wyboru operacji w szczególności nie zastosowano określonych w LSR: procedury zapewniającej bezstronność członków rady lub kryteriów wyboru operacji.

²⁶ Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 2/1/2016 w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020”.

²⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 627, ze zm. Ustawa dalej zwana „ustawą o PROW”.

²⁸ Z czego dwa zostały uznane przez Radę LGD w ramach autokontroli, a trzy – po uznaniu przez Zarząd Województwa Podlaskiego, w ponownej ocenie nie zostały uznane przez organ decyzyjny Stowarzyszenia.

²⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, ze zm.

2.2.2. Analiza dwóch naborów i złożonych w ramach tych naborów protestów wykazała ponadto, że:

- a) Stosowane w Stowarzyszeniu do oceny i wyboru operacji lokalne kryteria ich wyboru nie uwzględniały bezrobotnych kobiet jako grupy defaworyzowanej (określonej w LSR), co szerzej opisane zostało w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.
- b) W przypadku sześciu (z 13) wniosków o dofinansowanie wśród głosujących członków Rady występowały rozbieżności w zakresie oceny spełnienia dwóch kryteriów, tj. „*Innowacyjność operacji*” i „*Wpływ operacji na poprawę stanu środowiska naturalnego lub klimatu obszaru LSR*”.

Przewodnicząca Rady wyjaśniła, że: „(...) rozbieżności wynikają jej zdaniem z trudności interpretacji innowacyjności i kryterium oddziaływania na klimat i środowisko. W najbliższym okresie planujemy przeanalizować zapisy lokalnych kryteriów wyboru i w konsekwencji doprecyzowania ww. kryteriów w celu zminimalizowanie ryzyka niejednoznacznych interpretacji zapisów dotyczących tych kryteriów. Pragnę nadmienić, że członkowie rady, zwracali uwagę na trudność ze zweryfikowaniem wniosku pod względem oceny zgodności głównie z kryterium innowacyjności, ale nie uznaliśmy wówczas za konieczne, aby zainicjować dokonanie zmian w lokalnych kryteriach wyboru. Tym niemniej na dzień dzisiejszy zamierzamy na najbliższym posiedzeniu omówić tą kwestię i podjąć stosowne działania”.

- c) W przypadku stwierdzania prawomocności posiedzenia Rady i ustalania prawidłowości jej składu, w związku z wymogiem art. 32 ust. 2 lit. b³⁰ rozporządzenia nr 1303/2013, podczas naborów w 2017 roku obliczano jedynie liczbę osób należących do „władzy publicznej” w stosunku do ogólnej liczby głosujących, natomiast nie obliczano takiej zależności dla żadnej grupy interesu.

Przyczyną tego – jak wyjaśniła Przewodnicząca Rady – było niezidentyfikowanie żadnej grupy interesu wśród członków Rady. Dodała, że: „(...) w trakcie kontroli NIK dokonano zmiany rejestrów interesów i zidentyfikowano grupę interesów – branża turystyczna. Od tego momentu przy ocenianiu prawomocności posiedzenia Rady obliczamy czy członkowie należący do władzy publicznej lub grupy interesów branża turystyczna nie przekraczają przy podejmowaniu decyzji 49% łącznej liczby członków”.

Niezidentyfikowanie w rejestrach interesu grupy interesu „branża turystyczna” nie skutkowało podejmowaniem decyzji przez Radę LGD w składzie niezgodnym z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013.

(dowód: akta kontroli str. 360-362, 379-380, 385-387)

2.3. LGD, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 6 umowy ramowej, przekazywała Zarządowi Województwa Podlaskiego ewidencję doradztwa (w formie kopii dokumentacji potwierdzonej za zgodność z oryginałem) wraz z wnioskami o przyznanie pomocy oraz dokumentacją potwierdzającą dokonanie wyboru operacji, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy RLKS.

(dowód: akta kontroli str. 63-73, 379-380)

2.4. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 umowy ramowej LGD systematycznie aktualizowała (do 30 dni od zaistnienia zdarzenia) dziewięć z 10 analizowanych informacji dotyczących LGD, Strategii Rozwoju, naborów wniosków o przyznanie pomocy przyczyniających się do realizacji LSR oraz wyników tych naborów, zamieszczonych na stronie internetowej Stowarzyszenia. W jednym przypadku aktualizacja danych na stronie internetowej Stowarzyszenia nastąpiła po 343 dniach od zaistnienia zdarzenia, co szerzej opisano poniżej, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str. 372, 379-380)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W lokalnych kryteriach wyboru nie uwzględniono bezrobotnych kobiet jako osób defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy, chociaż jako takie określono

³⁰ Stosownie do art. 32 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1303/2013 „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest (...) kierowany przez lokalne grupy działania, w których skład wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władza publiczna – określona zgodnie z przepisami krajowymi ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu”.

je w LSR. Stanowiło to naruszenie art. 34 ust. 1 rozporządzenia 1303/2013 oraz art. 14 ust. 1 ustawy o RLKS, które określają obowiązek realizacji LSR przez LGD.

Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że nieujęcie w lokalnych kryteriach wyboru bezrobotnych kobiet należy uznać za przeoczenie. Zobowiązał się do wystąpienia w najbliższym czasie do Walnego Zgromadzenia Członków z inicjatywą zmiany kryteriów, aby zapis był tożsamy z zapisem w LSR.

W przypadku trzech naborów w ramach PROW ogłoszonych przez Stowarzyszenie do 22 maja 2018 r. nieuwzględnienie bezrobotnych kobiet w lokalnych kryteriach wyboru (pomimo ujęcia ich w LSR jako defaworyzowane) nie wpłynęło negatywnie na wybór operacji do dofinansowania. (dowód: akta kontroli str. 8-9, 360-361, 379-380)

- Pełną informację o wyniku naboru nr 3/1/2017/PROW (w tym: protokół z rady obiegowej oraz listy operacji wybranych do dofinansowania i operacji zgodnych z naborem) umieszczono na stronie internetowej Stowarzyszenia dopiero w trakcie kontroli NIK (17 kwietnia 2018 r.), tj. po 343 dniach od rozstrzygnięcia i podjęcia uchwały przez Radę Stowarzyszenia (9 maja 2017 r.). Naruszono w ten sposób § 5 ust. 1 pkt 3 umowy ramowej, który stanowi m.in., że LGD zobowiązuje się do systematycznego aktualizowania umieszczonych na stronie internetowej informacji dotyczących wyników naborów wniosków o przyznanie pomocy przyczyniających się do realizacji LSR.

Prezes LGD wyjaśnił, że wynikało to z przeoczenia, ponieważ zawsze pracownicy biura starają się na bieżąco umieszczać na stronie internetowej LGD takie informacje.

(dowód: akta kontroli str. 360-361, 372, 379-380)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości dokonywanie przez LGD wyboru operacji do dofinansowania w ramach inicjatywy LEADER ze środków PROW 2014 – 2020. Stowarzyszenie wybierało do dofinansowania operacje spełniające kryteria formalne oraz oceniało je zgodnie z lokalnymi kryteriami wyboru i procedurami oceny wniosków oraz wyboru operacji. LGD każdorazowo uzgadniała terminy naborów wniosków z Zarządem Województwa Podlaskiego, a społeczność lokalna była informowana o działalności Stowarzyszenia poprzez systematycznie (z jednym wyjątkiem) aktualizowaną stronę internetową. Stwierdzona niespójność lokalnych kryteriów wyboru z LSR w zakresie opisu grup defaworyzowanych nie miała negatywnego wpływu na wybór operacji do dofinansowania.

3. Efekty rozdysponowania środków przeznaczonych na inicjatywę LEADER w ramach PROW 2014 – 2020

3.1. W umowie ramowej wysokość środków finansowych na wsparcie realizacji operacji określonych w LSR w ramach PROW 2014 – 2020 ustalono na 5.000 tys. zł. W ramach tej kwoty w LSR przewidziano zrealizowanie do końca 2023 roku czterech przedsięwzięć, tj.: „*Bądź przedsiębiorczy – rozwój przedsiębiorczości poprzez tworzenie nowych firm i rozwój istniejących*”, „*Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej*”, których realizację zaplanowano od pierwszego etapu PROW (lata 2016 – 2018) oraz „*Zintegrowana i aktywna sfera społeczno-gospodarcza*” i „*Dziedzictwo lokalne regionu Puszczy Białowieskiej znane i cenione*”, których realizację Stowarzyszenie planuje rozpocząć od drugiego etapu PROW (lata 2019 – 2021). (dowód: akta kontroli str. 10-26, 373-378)

Do 31 marca 2018 r. przeprowadzone zostały trzy nabory wniosków³¹ o wsparcie operacji w ramach PROW. W ramach tych naborów wyboru operacji dokonano 23 – 24 lutego 2017 r. W odpowiedzi na ich ogłoszenie wpłynęło 31³² wniosków o wartości 2.736,7 tys. zł, tj. 134% środków finansowych dostępnych do rozdysponowania (2.040 tys. zł), z których do dofinansowania wybrano 28 na 2.405,7 tys. zł, w tym: siedem dotyczących tworzenia działalności gospodarczej na kwotę 620 tys. zł (97% środków dostępnych do rozdysponowania), pięć dotyczących rozwijania działalności gospodarczej – 647,5 tys. zł (108% dostępnych środków) i 16 dotyczących rozwoju infrastruktury – 1.138,1 tys. zł (142%

³¹ Dwa dotyczące przedsięwzięcia „Bądź przedsiębiorczy – rozwój przedsiębiorczości poprzez tworzenie nowych firm i rozwój istniejących” i jeden dotyczący „Rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej”.

³² Żaden wniosek nie został złożony przez członków zarządu, członków Rady lub pracowników LGD. Nie zidentyfikowano również osób bliskich tym osobom, które złożyłyby taki wniosek.

dostępnych środków). 23 z 31 (74%) wniosków o wartości 1.997,3 tys. zł zmieściło się w limitach środków wskazanych w ogłoszeniach o naborze, pięć (16%) wniosków o wartości 387,1 tys. zł nie zmieściło się w limitach środków wskazanych w ogłoszeniach o naborze, a trzy³³ (10%) o wartości 352,3 tys. zł nie zostały wybrane do dofinansowania z uwagi na nieosiągnięcie minimalnej liczby punktów określonych w naborze lub ze względu na zbyt niską wartość operacji.

Do 22 maja 2018 r. Zarząd Województwa Podlaskiego udzielił wsparcia 22 beneficjentom, której wysokość wyniosła 1.753,1 tys. zł (w tym: 20, tj. 87%, wybranym przez organ decyzyjny, których wnioski zmieściły się w limicie środków i dwóm po uznaniu protestów, złożonych przez wnioskodawców). Trzech wnioskodawców wycofało swoje wnioski³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 250-265, 358-359, 381-384, 385-387)

3.2. Wszystkie trzy nabory przeprowadzone były zgodnie z harmonogramem³⁵ zatwierdzonym przez Zarząd Województwa Podlaskiego, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 9 umowy ramowej. Ogłoszenia o naborach publikowane były każdorazowo na stronie internetowej LGD.

(dowód: akta kontroli str. 375-378)

3.3. Według stanu na 31 marca 2018 r. we wnioskach o przyznanie pomocy wybranych przez LGD do dofinansowania beneficjenci zadeklarowali: [1] utworzenie siedmiu nowych przedsiębiorstw (87,5% planowanego do realizacji wskaźnika produktu), [2] rozwój trzech istniejących przedsiębiorstw (100% wskaźnika) oraz [3] zmodernizowanie lub utworzenie nowych 20 obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (250% wskaźnika). Ponadto na 31 marca 2018 r. na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR w latach 2016 – 2018 przeznaczono 96,1% środków finansowych zaplanowanych na ten okres, a na utworzenie lub utrzymanie miejsc pracy – 78%. Tym samym istnieje szansa na podwyższenie przez Zarząd Województwa Podlaskiego kwoty środków na realizację LSR, zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 1 pkt 3 umowy ramowej.

(dowód: akta kontroli str. 10-26, 371, 373-374)

Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił, że do końca 2018 roku istnieje szansa na wzrost wskaźników produktu oraz zaangażowania środków finansowych. Dodał, że LGD w drugim półroczu 2018 roku planuje ogłoszenie jednego konkursu w ramach PROW, co będzie miało na celu m.in. realizację wskaźników, które jeszcze nie zostały osiągnięte.

(dowód: akta kontroli str. 360-361)

Na 31 marca 2018 r. Stowarzyszenie osiągnęło – dla określonego w LSR celu szczegółowego „wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału gospodarczego LGD” – 57,1% wskaźnika rezultatu „liczba utworzonych miejsc pracy” (12 z 21³⁶ zakładanych).

(dowód: akta kontroli str. 373-374)

3.4. LGD nie otrzymało od Zarządu Województwa Podlaskiego wyników oceny efektywności realizacji LSR.

(dowód: akta kontroli str. 379-380)

3.5. W Stowarzyszeniu do 31 marca 2018 r. przeprowadzono cztery kontrole związane z realizacją umowy ramowej. Jedną z nich przeprowadzili pracownicy Krajowej Administracji Skarbowej, którzy nie stwierdzili nieprawidłowości w zakresie prawidłowości realizacji wsparcia na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji. Trzy kontrole przeprowadzili przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, z których dwie dotyczyły realizacji przez LGD zobowiązań wynikających z umowy ramowej, a jedna obsługi wniosku Stowarzyszenia o płatność w ramach poddziałania 19.4³⁷ PROW 2014 – 2020. W wyniku tych kontroli ustalono m.in. dwie nieprawidłowości, polegające na: [1] niezamieszczeniu w pismach informujących potencjalnych beneficjentów o wynikach

³³ Dwa dotyczące budowy (lub przebudowy) ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej na kwotę 272,3 tys. zł i jeden dotyczący prowadzenia działalności gospodarczej – 80 tys. zł.

³⁴ Na dzień 22 maja 2018 r., wszystkie wnioski zostały zweryfikowane przez UMWP i nie było przypadków odmowy przyznania dofinansowania przez samorząd województwa.

³⁵ Harmonogram zmieniono w listopadzie 2016 roku. Zgodnie z pierwotną wersją nabory planowano na II półroczu 2016 roku., natomiast po aktualizacji harmonogramu przeprowadzono je w I półroczu 2017 roku. Harmonogramy były na bieżąco umieszczane na stronie internetowej LGD.

³⁶ Zgodnie z LSR zakłada się utworzenie 21 nowych miejsc pracy do 2022 roku.

³⁷ 19.4 – „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” realizowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

naborów w ramach PROW części danych określonych w art. 22 ust. 4 ustawy o RLKS oraz informacji o liczbie uzyskanych punktów za poszczególne kryteria, wymaganych art. 21 ust. 5 i 5a tej ustawy; [2] braku możliwości weryfikacji daty dodania dokumentu na stronie internetowej prowadzonej przez LGD. Zalecenia dotyczące ww. nieprawidłowości zostały wykonane przez Stowarzyszenie, stosownie do regulacji zawartej w § 5 ust. 1 pkt 14 umowy ramowej. (dowód: akta kontroli str. 396-444)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Do 31 marca 2018 r. Zarząd Województwa Podlaskiego podpisał z wnioskodawcami wybranymi przez LGD umowy na 1.753,1 tys. zł z 5.000,0 tys. zł planowanych do wydatkowania do 2023 roku. Realizacja tych umów stwarza możliwość osiągnięcia poziomu dwóch z trzech wskaźników produktu zaplanowanych na lata 2016 – 2018. Ze względu na niezakończenie (niewypłacenie płatności końcowej) do 31 marca 2018 r. żadnej z dofinansowanych operacji, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od oceny efektów rozdysponowania przez Stowarzyszenie środków przeznaczonych na inicjatywę LEADER w ramach PROW 2014 – 2020.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸ wnosi o:

1. Dostosowanie lokalnych kryteriów wyboru do zapisów LSR w zakresie grup defaworyzowanych.
2. Systematyczne aktualizowanie informacji dotyczących wyników naborów stosownie do wymogów art. 5 ust. 1 pkt 3 umowy ramowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 7 czerwca 2018 r.

Kontroler
Mariusz Lenkiewicz
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

.....
podpis

³⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.